

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 19, 1975

Nr. 271

JAV vyskupai susirūpino persekiojimais Lietuvoje

Amerikos Vyskupų konferencijos pirmininko arkivyskupo Joseph Bernardino pareiškimas lietuvių delegacijai

Cincinnati, Ohio. — Lietuvių Katalikų tarybos iniciatyva lapkričio 6 d. specialiai lietuvių katalikų delegacija turėjo pasikalbėjimą ir trijų valandų pokalbį su Amerikos Vyskupų konferencijos pirmininku arkiv. Joseph Bernardinu. Delegacijoje dalyvavo vysk. Vincentas Brizgys, kun. Kazimieras Pugevičius, ses. Margarita Bareikaitė ir dr. Vytautas Vygantas. Amerikos Katalikų spaudos agentūra po pasimatymo paskelbė komunikatą.

Arkivyskupas Joseph Bernardin kreipėsi į katalikišką spaudą ir kitus katalikiškosios visuomenės veiksmus, prašydamas labiau užjausti Lietuvos ir komunistų užgrobtų kraštų persekiojamus katalikus.

"Tikiu, kad turime pasisakyti prieš neteisėtumą, nepaisant, kur jis pasireiškia, nepaisant, kas liečiamas. Todėl aš ir tesėsiu pasisakydamas už mūsų brolius ir seses Lietuvoje", pareiškė arkiv. Bernardin.

Arkivyskupas, JAV-bių katalikų konferencijos ir Tautinės katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas, tai pareiškė susitikęs su lietuvių atstovais Amerikoje, svarstant Bažnyčios likimą sovietų okupuotoje Lietuvoje ir būdus, kaip pagelbėti tenyčiams katalikams.

Vysk. V. Brizgys pareiškė: "Tiesiogiai šis susitikimas su arkiv. Bernardinu pareiškia Lietuvos persekiojamų katalikų atžvilgiu. Mus didžiai paguodė arkiv. Bernardin parodyta užuojauta ir laukiamas specifinių žingsnių panaudojimo pagelbėti

Arkivyskupas Joseph Bernardin

naitės, 47 m. amžiaus, trejiems metams koncentracijos stovyklos ir papildomai dar trejų metų ištėmimas iš savo tėvynės Lietuvos už skleidimą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", kurios daugiau kaip dveji metai dokumentuoja tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje.

Du Lietuvos vyskupai yra už savo diecezijų ribų griežtame namų arešte, kunigai engiami ir areštuojami už Evangelijos skelbimą ir jaunųjų katekizaciją, būsimieji klierikai atstatomi nuo studijų, profesionalai atleisti iš užimamų vietų, kai sugaunami bepraktikuoją savo tikėjimą, ir vaikai valdiškų mokyklų pareigūnų baudžiami už bažnyčių lankymą.

Arkiv. Bernardin ir kun. Bryan Hehir, Tarptautinio teisingumo ir taikos sąjūdžio paskretorius, sutiko, kad persekiojamos Lietuvos ir kitų už geležinės uždangos vietų Bažnyčios reikalas turėtų užimti aukštą vietą tos organizacijos svarstymuose.

Arkivyskupas užtikrino lietuvių, kad jų krašto Bažnyčia pateks į Rytų Europos ruošiamą Amerikos vyskupams studiją. Lietuvių nusiskundimus prasišla tai, kad šio krašto katalikų spauda ilg šiol linko ignoruoti už geležinės uždangos katalikų priespaudos smulkesnius reportażus, juos laikydama arba "ne naujais", arba "šaltojo karo propaganda".

JAV-bių lietuvių delegacija buvo užtikrinta, kad bus imasi žygių sugrąžinti Amerikos vyskupų finansinę paramą Bažnyčiai už geležinės uždangos. Ta parama prieš keletą metų buvo nutraukta. Nors pati suma buvo minimali, bet lietuvių nurodė, kad jos moralinė vertė buvo reikšminga lietuviams už geležinės uždangos".

Be to, buvo prašyta, kad Amerikos vyskupų konferencija atkreiptų dėmesį Vatikano užsienio politikos vadovų, jog persekiojamieji už geležinės uždangos laukia aiškaus pasisakymo persekiojamųjų katalikų atžvilgiu, o ne patikavimo komunistams okupantams net ir tarptautiniuose susitarimuose.

Nutrūko Islandijos — Britanijos derybos

Reikiavikas. — Islandija ir Britanija nutraukė žvejybos ir žvejų teisių apsaugojimo derybas. Islandija vienašališkai paskelbė teritoriniais vandenimis iki 200 mylių nuo krantų ir neįsileis svetimių žvejų, o Britanija žada ginti savo žvejus. Užsienio reikalų ministeris Einar Augustsson pareiškė: "Mes apsaugosime savo žvejybos teises visomis turimomis priemonėmis. Nesakau, kad dėl to su britais kils karas, bet ateitis parodys, kuo visa tai baigsis".

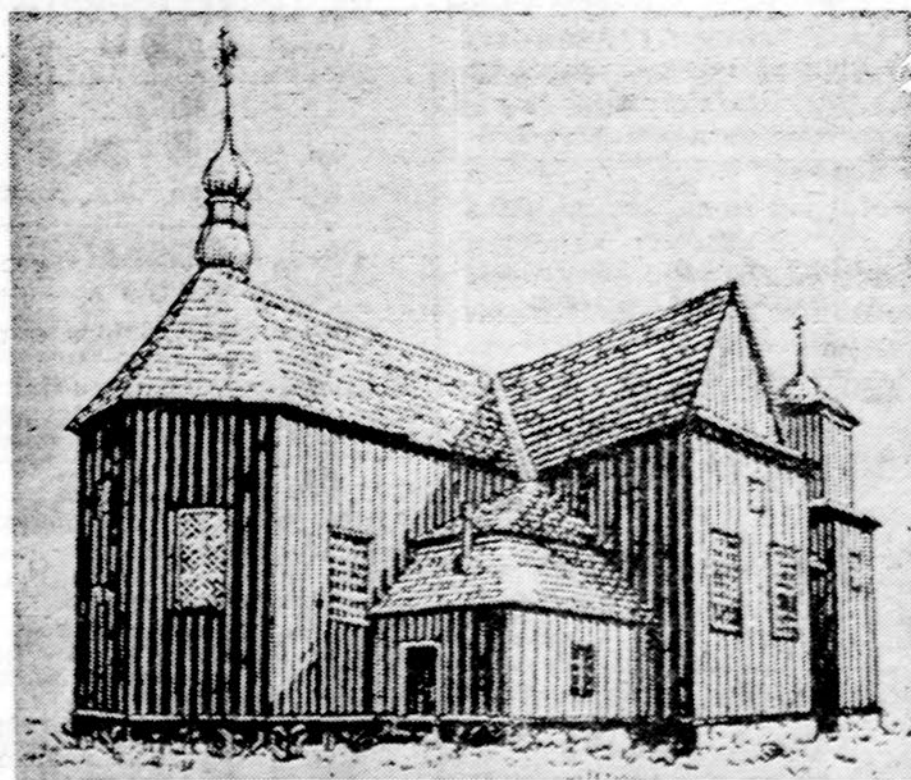
Beirūtas. — Libano ministras pirmininkas Rashid Karami specialiam vyriausybės posėdy svarstė socialines ir ekonomines reformas, galinčias sulaukyti nuo sektantiško karo valstybės viduje. Karami yra musulmonas ir siūlo savo musulmonams suteikti daugiau politinių teisių ir kartu parlamente atsisakyti religinio pasiskirstymo.

Lisabona. — 213 Portugalijos parlamento atstovų, ne komunistų, nubalsavo vykdomąją valdžią perkelti į Porto, nes Lisabonoje dėl komunistų siautėjimo dirbti neįmanoma.

Montreal. — Olimpinį žaidimų stadionų įrengimų statybą iš Montrelio miesto perėmė Quebeco provincijos valdžia. Miestas su dažniais streikais sudaro pavojų, kad iki olimpiados pradžios stadionai ir kiti įrengimai nebus baigti. Olimpiada bus kitų metų vasarą.

Nahaš Okinawa. — Okinavos salos valdžia priėmė rezoliuciją, reikalaujančią iš toje saloje esančios amerikiečių bazės pašalinti didžiulius bombonešius B-52. Amerikiečiai paaiškino, kad bombonešiai iš Guam salos į Okinawą atgabenti tik laikinai, bėgant nuo taifūno.

Madridas. — Jau visas mėnuo, kai Francisco Franco kovoją su mirtimi. Kasdien pranešama, kad "jo padėtis blogėja".

Kėdainių medinė šv. Juozapo bažnyčia, statyta 18 amžiuje, okupantų uždaryta ir žadėta nugriauti

Nusikaltimų padidėjo 17 proc.

Washingtonas. — Didžiųjų nusikaltimų skaičius JAV-bių miestuose per metus padidėjo 17 procentų, o nuo 1960 metų 157 procentai. Nužudymų pernai buvo 20,000, iš jų FBI ir policija išaiškino 80 procentų. Kitų nusikaltimų išaiškinta buvo tik vienas penktadalis.

Miško ramybė saulėto rudens dieną

Rumsfeldas patvirtintas

Washingtonas. — Vakar Senato 95 balsais prieš 2 Donald Rumsfeldą patvirtino gynybos sekretorium.

Tajo — Laos susišaudymas

Bangkokas. — Tajas pasiskundė, kad Laosas Mekongo upėje, skiriančioje abu kraštus, nuskandino vieną jų laivą. Po to įvyko didelis susišaudymas per upę. Šaudė tankai savo patrankėlėmis, buvo šaudoma ir iš helikopterų ir raketomis.

Poipet, Kambodija. — Tajo ir vakariečių laikraštiniškai turėjo progos peržengti Kambodijos sieną. Jie palydėjo Tajo užsienio reikalų ministrę Chantichai Choonhavan, kuris susitiko su Kambodijos premjero pavaduotoju Ieng Sary ir šnekėjosi apie santykių normalizavimą. Pasieję atrodė beveik tuščia, namai sudeginti, tik patuliavo žaliomis uniformomis kambodjiečiai kariai.

Kas paskatino atnaujinti santykius

Maskva. — Kas paskatino Maskvą atnaujinti diplomatinis santykius su Idi Amin, Ugandos karaliuku, nėra pakankamai aišku. Yra žinoma, kad po santykių nutraukimo paskelbimo sovietų ambasadorius iš Kampalos nebuvo spėjęs išvažiuoti. Kai kas aiškina, kad Maskvai rūpi palaikyti santykius svarbiausia, kad tenai sovietai įdėjo daug pinigų, apginklavo Ugandą, ir nesant diplomatinio santykių, nebus įmanoma atgauti skolų. Uganda, jos valdovas, Vakaruose turi labai blogą vardą, ir niekas nenorės jai duoti ginklų, o sovietai privės ir neprašomi.

Sunkus kaltinimas Sovietų Sąjungai

Londonas. — Amnesty International, turinti labai gerą vardą pasaulyje savo nesąliškumu organizacija, apkaltino Sovietų Sąjungą, kad tenai yra mažiau nei 10,000 žmonių koncentracijos stovyklose dėl politinių ir religinių įsitikinimų, ir jie laikomi blogiau, nei kriminaliniai nusikaltėliai. Daug jų tyčia uždaryta ir psichiatrinėse ligoninėse, kur jų sąlygos nepakeliamos. Tai aiškūs prasizengimas tarptautiniams standartams, numatytiems kaliniams laikyti.

"Amnesty International nežino atsitikimo, kad Sovietų Sąjungoje kas nors, apkaltintas politiniais sumetimais, būtų išteisintas", sakoma paskelbtose penkiomis kalbomis 154 puslapių studijoje. "Sovietų kaliniai kenčia nuolatinių badų, nepasaugoti nuo ligų ir dažnų sužeidimų, verčiami dirbti sunkiausiu, organizmui nepakeliamu, darbu labai nesveikomis sąlygomis". Blogiausia esą, kad sovietai neduoda jokių statistikų apie kalėjimus ar kalinius ir aktyviai neigia politinių kalinių būvimą.

Damaskas. — Sovietai Sirijoje sutiko atsiųsti eskadrilę naujausių lėktuvų MIG 25.

Marokiečių palapinių miestai pasienų prieš žengiant į Ispanijos Sacharą

PASAULINĖS RECESIJOS GRESMĖ SUMAŽEJO

Slaptas Amerikos-Prancūzijos susitarimas

Paryžius. — Šešių pramoninių šalių vadovai džiaugiasi pasiekę "Rambouillet dvasios" pasisekimais (Rambouillet yra netoli Paryžiaus pils, kurioje vyko viršūnių konferencija). Konferencijos dalyviai yra tikri, kad pasaulinės recesijos grėsmė gerokai sumažėjo. Reikia tik budėti ir daryti tuoj pat, kas reikia. Paskelbtam komunikate pažadama neleisti infliacijai plėstis, bus šalinamos kliūtys, kenkiančios ekonominiams atkurtimui. Atskirai kiekvienas vadovas pasidžiaugė kooperavimo dvasia ir sukurimu pasitikėjimo. Tų kraštų visuomenė galės pasitikėti ekonominiu pastovumu.

Konferencijos pradžioje Fordas buvo siūlęs kasmet daryti finansų ministrų konferencijas, bet tokio nutarimo nebuvo, komunikate apie tai neužsiminta.

Washingtonas. — Ildo sekretorius William Simon, grįžęs iš Paryžiaus su prezidentu Fordu, sakė, kad Amerika ir Prancūzija pasirašė dokumentą, kol kas neskelbtą apie priemones sulaukyti piniginių vienetų didelį svyravimą, santyky su svetimos šalies valiuta. Susitarimas buvo pasiektas po dviejų mėnesių derybų ir tikisi, kad be sunkumų tai patvirtins ir kiti 18 kraštų. Gera iš to bus, kad bus sulaukytas pinigų vertės svyravimas, nesant tam ekonominio pagrindo. To ypač norėjo Prancūzija. Bus baigta nuolatinių piniginių operacijų ginčai, kai nepateisinti svyravimai labai atsiliepa ir į prekių kainas.

Susitarimą turi patvirtinti Kongresas. Kai su tuo bus supažindinti ir kiti sąjunginiai kraštai, sutartis nebus paslaptis. Detales atskleisti anksčiau, negu jos bus patikėtos kitiems sąjungininkams, nebūtų tikslu.

Kissingeris, kartu buvęs Paryžiuje, pridėjo, kad "Rambouillet konferencijoj tas susitarimas ir bus bene didžiausias laimėjimas".

KONGRESO KOMISIJA PRIĖMĖ PABALTIJOS REZOLIUCIJĄ

Washington, D.C. — Kongr. Edward Derwinski praneša Amerikos Lietuvių Tarybai, kad lapkričio 18 d. Atstovų rūmų užsienio reikalų komisija vienbalsiai priėmė jo pasiūlytą rezoliuciją, kuria būtų įpareigota JAV vyriausybė niekada nepripažinti Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Vienbalsis rezoliucijos priėmimas rodo, kad ši rezoliucija turi vilčių praeiti Atstovų rūmų plenumo posėdyje.

Sen. Charles Percy dabar rūpinasi tokią pat rezoliuciją praveisti JAV senate.

Italijos — Prancūzijos komunistai prieš Maskvą

Roma. — Italijos ir Prancūzijos komunistinės partijos bendru pareiškimu pabrėžė savo nepritarimą Maskvai, pažadėjo viena su kita informuoti ir palaikyti glaudesnius ryšius. Kartu pažadėjo, kad jeigu į valdžią patektų rinkimais, nesipriešintų, jeigu, rinkimus pralaimėjus, reiktų valdžią perleisti kitiems. Tai labai priešinga nuo Maskvos skelbiamų teorijai.

Italijos komunistų partija pati didžiausia Vakaruose, turinti apie 2 mil. narių, paskutiniuose savivaldybių rinkimuose surinko 33 proc. balsų. Prancūzijoje komunistų yra 600,000.

Pekinas. — Kinai ligoninėse pradėjo vartoti dirbtinę odą, labai panašią į tikrą žmogaus odą, 86 procentų pacientų prižiūjo.

Atvykęs į Amerikos ambasadą Paryžiuje prašyti leidimo grįžti į Ameriką, neturėjo paso, bet buvo atpažintas ir išduotas leidimas grįžti.

KALENDORIUS

Lapkričio 19: šv. Pontijanas, šv. Elžbieta, Dainotas, Rimgailė.

Lapkričio 20: šv. Feliksas, šv. Maksencija, Jovydas, Andė. Saulė teka 6:43, leidžias 4:28.

ORAS

Dalnai saulėta, šilta, į vakarą galimas lietus, apie 65 laipsniai.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGO SKAUTININKŲ RĖMŲJE
Kodaguoja skt. Irena Regienė, 2632 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

SUTARTINĖS AIDAS

Skautiškąjį metą eina kartu su mokykliniais. Ruduo sukviečia mokyklos suolan, skautiškon sueigon. Tada vėl atgyja jaunimo centras prispildęs skautiško juoko. Keturi Chicago skautai pradeda naują darbą: gilinasi skautybės patyrimu, artimo meilės išreiškia geruoju darbeliu ir pagal skautijos įkūrėją jau ruošiasi sekančiai stovyklai.

Aušros Vartų tunto skautės rudeni sutiko Brighton Parko lietuvių bažnyčioje, padėkamos už gražią vasarą, ypatingai gerai praėjusią "Sutartinės" stovyklą ir prašydamos Viešpaties pagalbos joms tvirtai sekti tikruosius kelio ženklus.

Mokyklos salėje susirinko skautės ir tėveliai, brangūs svečiai — Lietuvos generalinė konsulė J. Daužvardienė, kuri yra ir tunto globėja, Vidurio rajono vadovė S. D. Eidukienė, muz. F. Strolija, tunto išleisti knygnešiai "Norui būti skautė" leidėja ps. Aldona Grinišienė, "Norui būti paukštė" mecenatė Romas ir Regina Kristopaitė, ASD centro valdybos pirmininkė ps. fil. C. Sabaliūnaitė, ASD Chicago skyriaus pirmininkė v.s.l.n. R. Miknaitė, buvusios tuntininkės ir gausi tunto vadija.

Kai į salę pradėjo žygiuoti praėjusios stovyklos viršininkės v.s. J. Mikutaitienės vedamos skautės, "Sutartinės" daina skambėjo taip pulkiai, kad norėjos sušukti sustok, valandėlė!

Sveikes apie beržų "laužėlių" uždegė sesė konsulė, vadovė, kun. J. Vaisys ir tuntininkės I. Zukauskienė, J. Bobinienė, R. Kučienė, A. Ramanauskienė, o gėlimis papuošė draugininkės. Stovyklos viršininkė padėjo visoms už taip gražią "Sutartinę", paskutinį kartą suskambos stovykliniai šūkliai, Sutartinės gairės įjungė ir gražiųjų tunto atminimų pyne.

Nors darbas draugovėse pilnu tempu prasidėjo rugsėjo mėn., bet šioje sueigoje buvo perskaityti tuntininkės įsakymai, pasikeitė vadovės, skautės pakilo patyrimu ir laipsniais. Skautės įžodė davė sesė Kutkaitė, naujų patyrimų skautės kaklaraiščiu pasipuošė 30 sesių ratas, skambiais šūkliais paukščių draugovės išlydėjo savo drauges pas skautes.

Vadovė S. D. Eidukienė ir ps. I. Laučienė prisegė Padėkos ordinar v.s. R. Kučienė, Lelijos — s. A. Ramanauskienė, Tėvynės dukros ženymai — vyr. sk. A. Sutkuvienė.

Išnešus vėliavas, smagu laužėlių vedė vyr.sk.l. F. Bobinaitė, gražiai dainavo "Ziežirbos", pasirodė skautė ir paukščių draugovės.

Šioje sueigoje suėjo metai, kaip Aušros Vartams vadovauja ps. fil. Irena Zukauskienė. Vieni metai yra neilgas laiko tarpas, bet skautiškąjį metą Chicagoje — ne juokas. Labai dažnai vadovės apie laisvą savaitgalį sau ar savo šeimai gali tik svajoti. Bet jos tuo nesiskundžia, nes, jei netikėtų lietuviškosios skautybės reikšmės, nedirbtų. Kai permant pareigas abi sesės tuntininkės — iš-einančioji ir ateinančioji — buvo apibertos rožių žiedlapiais, skautiškąjį darbą taip toliau ir hyra, kaip žiedų lietus. Paklausiau mūsų tuntininkę, kaip ji jaučiasi po metų tuntininkavimą. "Daug darbo, bet smagu ir įdomu. Mūsų tunte visos dirba, tai daug ir padarome", atsako Irena. Tikra sutartinė Aušros Vartuose jungia daugelio rankų keliamą naują. Devynioms draugovėms vadovauja jaunos vyr. skautės

studentės. Penki vyresnių vyr. skautėjų būreliai, kuriuose yra ir apie 30 skautininkių, rūpinasi tunto išlaikymu, jaunųjų vadovų globa, skautiškojo instruktavimu. Ir todėl taip daug jų dalyvauja Seseirijos suvažiavimuose, tunto stovyklose, įvairiuose darbuose ir todėl taip skambiai aidi Sutartinė.

GRĮŽOME IŠ "PALANGOS" Į TUNTĄ

Smagiai ir darbingai Nerijos tunto sesėms bėgo dienos "Palangos" stovykloje. Joje įgyta skautišką patyrimą, įspūdžius ir prisiminimus atsinešė į naujų veiklos metų sueigas, kad jie, kaip skautišką lauko liepsną, mus šildytų, šviestų ir jungtų seseriškam būrin. O kad Vyriausias Vadovas laimintų mūsų siekius ir darbą, iš stovyklos į tunto veiklą sugrįžimo sueigą š.m. spalio 26 d. ryte pradėjome šv. Mišiomis jaunimo Centro žemutinėje salėje.

Tunto kapeliono s. kun. Algimanto Kezio pamokslas ir sesės Irenos Pranckevičiūtės skaitomos įvykiai pritaikytos maldos skatinos susimąstyti apie mūsų veiklos prasmingumą ir tikslus. Bendra giesmė ir maldos, nuosirdžiu rankos paspaudimu sustiprinom ryšį vieningai žengti į naujuosius veiklos metus lietuviškos skautybės principais pažymėtu keliu.

Po pamaldų, tose pat patalpose išsiskirė stovyklauti šiemet negalėjusios sesės ir vadovės laukė į tuntą grįžtančių stovyklautojų. Netrukus, skambią stovyklinę dainą dainuodamos, viršininkės j.p.s. Genės Markevičienės ir adjutantės g.v. Danos Latvytės vedamos, įžygiavo "Palangos" stovyklos stovyklautojos.

Komandos, raportai, šūkliai. Trumpas viršininkės žodis, stovyklinių vimpilų ir knygų perdavimas tuntininkei. Sesės išsiskirė į savo vietas — šiuo veiksmu baigiamas stovyklinis laikotarpis, pradedami nauji veiklos metai. Tunto adjutantė j.p.s. Milda Kupčikėvičiūtė perima tolimesnį sueigos vedimą.

Vėl aidi švilpukas, skamba komandos, raportai. Įnešamos vėliavos, skaitomi įsakymai. Būrelis visus udrėgčių patyrimo laipsnių egzaminus išlaikiusių sesių pro išleisti irklų skliautus pervedamos į jūrų skautių draugovę. Atsivėlinimas ir pasitikimas jauninan-tis — su gėlim ir dovanėlėmis.

Skautininkėms-kams ratan sušibūrus, įnešama tautinė vėliava, prieš kurią įžodį duoda į j.p.s. pakeltosios Genės Markevičienė ir Milda Kupčikėvičiūtė. Įžodį praveda ir sveikina j.s. Irena Regienė, kaklaraiščius užrišti pakviečia buv. Vyr. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė, kurios leidimu prieš šesetą metų buvo įsteigtas j. skautė vienetas, išaugęs į Nerijos tuntą. Perduodamas Vidurio raj. vadovės S. Danutės Eidukienės sveikinimas tuntui ir įžodį davusioms. Naujosios j.p.s.

apdovanojamos gėlimis ir visu nuosirdžiai sveikinamos. Pranešimas, kad tuntininkė j.s. Aldona Jovarauskienė lieka tuntu vadovauti dar vienerius metus, visu pasitinkamas su džiaugsmu. Tuntininkė apdovanojama gėlimis, dovanėlėmis. Pristatoma nauja šiuo veiklos metų vadovė, praėjusio metų vadovės išreikiama padėka. Vėliavų išnešimu baigiama oficialioji sueigos dalis.

Sesės ir vadovės susirenka apie simbolinį laužą. Laužavėdė v. Irenai Pranckevičiūtei vadovaujant, skamba dainos, šūkliai, pasirodymai, kol ateina laikas skirstyti namo. Bendram rate dainuojame "Lietuva brangi". Seseirijos rankos paspaudimu reikiame "iki pasimatymo".

Atsivėlinam linksmi, nes žinome, kad susitikime sekančioje sueigoje, Kaziuko mugės pasiruošimo darbuose, iškylose. Pradėjome naujus darbo metus malda ir pasiryžimu dirbti. Tikimės, kad jie bus sėkmingi. **Žuvėdra**

GILWELLIO KURSŲ DARBAS

V.s. P. Molio ir v.s. C. Kiliulio rūpesčiu šią vasarą BSA Miško Ženklo kursuose New Hampshire dalyvavo ir dvi lietuvių vadovų skiltys iš viso 13 asmenų. Jie atliko pirmąjį kursų dalį — stovyklavimą.

Dabar seka kitos dvi — kiekvienas turi galutinai paruošti savo išpareigojimo lapą (tai pasidaryti dalyvavo ir dvi lietuvių vadovų skiltys iš viso 13 asmenų. Jie atliko pirmąjį kursų dalį — stovyklavimą.

Kiekvienas turi paruošti ir atlikti 24 uždavinius, vadinas, po 2 iš kiekvienos skautiškojo vadovavimo kompetencijos (jų yra 11).

Išpareigojimo lapo pirmąjį redakciją kursininkai turėjo įteikti savo skilties patarėjui prieš paskutinę dieną stovyklai baigiantis ir, ta padarę, jie buvo pripažinti tą dalį baigę. O per 90 dienų turi būti patarėjams įteiktas galutinės formos tas išpareigojimo lapas, pagal kurį jau vykdytų paskutinę kursų programos dalį — 24 uždavinius.

Kai kurie kursininkai tą galutinę redakciją jau ir sutvarkė, o savo uždavinius vykdė ir atitinkamai pranešinėja savo skilties patarėjams, kad jie būtų užskaityti. Kursus baigs tie dalyviai, kurie pagal gerai paruoštą išpareigojimo lapą atliks sėkmingai visus uždavinius.

Kad mūsų kursininkams būtų lengviau prireiti prie galo ir visus kursus sėkmingai baigti, lietuvių skilties patarėjai (Bebry v.s. C. Kiliulis ir Lapinų v.s. A. Saulaitis) leidžia specialias informacijas, "iš Miško Ženklo užrašų" vadinamas. Jas gauna tik kursininkai.

Dabar Gilwellio kursų sistema yra kiek pasikeitusi už tą, kuri buvo taikoma, sakysim, 10 metų ar seniau. Dabar daugiau dėmesio skiriama į žmogų, anksčiau labiau buvo pabrėžiami dalykai. Dabar ypatingai stengiamasi skautiško vadovavimo metodus įdiegti, seniau rūpinatis labiau dalykiškai išlavinti. Pirmiau Gilwellio lavinimas ir patyrimas buvo stengiamasi pritaikyti vienete, draugovėje dirbant tiesioginį darbą, dabar norima, kad skautiškojo lavinimo patobulinimas būtų į bet kurias pareigas, todėl įvairių pareigų vadovai lieka dirbti savo pareigose, taikydami tas 11 pagrindinių kompetencijų. Labiau grįžtama į R. Baden-Powellio skautiškojo vadovavimo pagrindus. Iš vadovo daugiau tikimasi patobulinti savo aplinkos skautavimą.

SVENTĖ "GRAŽINOS" DRAUGOVĖJE
Nors žvėrbūs rudeniai vėjai negailingai skabė jaunimo centro sodelio medžių lapelius, bet šilumos ir gaisvos nuotaikos netrūko "Gražinos" d-vės sueigoje. Lapkričio 9 d. didelis būrys gražiniečių ruošėsi ypatingai

Nerijos tunto Ventės laivo udrėtės su vadovėmis Rasa Jovarauskaite ir Rūta Karaliūnaitė.

draugovės šventei.

Sauiniai išsiskirė su sesėmis in-spektuoja draugininkę sesę Elytę Izokaitienę. Tunto įsakymą perskaito draugovės adjutantė sesė Danutė Petkūnaitė. Remiantis nauja LSS skautėjų programa sekančioms skautėms yra leidžiama duoti patyrimus skautėms įžodį: Danutė Petkūnaitė, Vilijai Rastutei, Gailei Aleksaitei, Aldonai Slapšytei, Marytei Pociūtei, Astarai Totoraitytei, Loretai Zubrytei, Margaritai Kulytei, Violetai Burakaitei, Ritai Lukaitėi, Marijai Krasauskaitei, Vidai Baronaitytei, Jovitai Kerelytei, Daivai Barškeitytei, Aldonai Jakubauskaitei, Daivai Vaičiūtei, Rasai Lintakaitėi, Inai Končiūtei ir iš "Zemynos" d-vės Daliai Kiudulaitėi. Iškilmingai nusiteikusioms sesėms vyšniškus kaklaraiščius užriša draugininkė Elytė Izokaitienė, kiekvienai sesei įteikdama dovanėlę — pintą žiedą kaklaraiščiui. Tuntininkė ps. fil. Ritonė Rudaitienė kviečiama užrišti Tėvynės ilgesio mazgelį, o pati draugininkė sesėms užmezga gerojo darbo ličio savoką primenantį mazgelį. Ratu apie vėliavą sustojusios sesės kartoją skautėjų įžodžio žodžius, šį kartą jau pereinamos į priėjusiųjų skautėjų eiles. Šiltai sesės sveikina draugininkę sesę Elytę, naujo kaklaraiščio prasme ir pilnus darbo metus primena tuntininkę sesę Ritonę. Tai pasi-suosimas tolimosnei veiklai, tolimesniai augimui vyresniųjų skautėjų eilėse. Sesė tuntininkė taip pat primena gražinietėms, kad tik bendras darbas, kuriame kiekviena sesė turėtų dalyvauti savo konkrečiu įnašu, bus pras-

mingas visoms. O per darbą įpraminama ir draugystės sąvoka, kuri liks gyva ir bus minima jaukiuose prisiminimuose visą gyvenimą. Baigdama sesė tuntininkė pareiškė padėką draugininkei už (Nukelta į 5 pusl.)

PADEKA

Nuosirdi mūsų šeimos padėką gerb. pred. D. Mozeriui, Svc. Mergelės Marijos Nek. Pras. parapijos klebonui, už prisiminimą šv. Mišiose bei lankymą ligoninėje mano ligos metu. Taipgi nuosirdi padėką priklauso ponios Onai Kunstanienai ir Martai Gudaitienei už šeimos globą man esant ligoninėje bei manęs lankymą ir gėles: Nerijos jūrų skautėjų tuntu už pakartotą prisistatymą gėlių: Brighton Parko lit. mokyklos vedėjai ir tėvų komitetui.

Taipgi nuosirdus ačiū p. Pileckams, p. P. Eitmanams, p. p. Budriams, p. p. Balčiūnams, p. Mackevičienai, p. Kardokienai, p. Venckienai, p. Šuopienai, p. Kelmelienai, p. p. Daliams, p. p. Viščiams, Tauragės klubui.

Nuosirdus ačiū dr. Tumasoniui už rūpestingą gydymą bei priežiūrą mano ligos metu.

Taipgi nuosirdus ačiū p. Pileckams, p. p. Eitmanams, p. p. Budriams, p. p. Balčiūnams, p. Mackevičienai, p. Kardokienai, p. Venckienai, p. Šuopienai, p. Kelmelienai, p. p. Daliams, p. p. Viščiams, Tauragės klubui.

ONA JASULAITIENE IR SEIMA

Paieškojimas

Paieškomis asmenys, žiną apie likimą JUOZO BUTKAUS šeimos iš Paprūdių vienkienio, Vaiguvo valsčiaus. Juozas Butkus mirė keli metai prieš karo pradžią. Likę žmona Ona ir sūnūs Vytautas ir Adolfas ir dukterė Aldona.

Prašome pranešti šiuo adresu: Mrs. ANTONINA BUTKUS 3440 W. 61 Street Chicago, Ill. 60629

LIETUVIŠKAI PUOŠTI PRODUKTAI

	TAUTISKAI SPAUSDINTI MARŠKINIAI (T-Shirts) su "Lietuva" () "Lithuania" () be () Jaunulio: 6 () 8 () 10 () 12 () 14 () 16 () 18 () Vyrų: smulkus () vidutinis () didelis () labai didelis () 1—\$5.95 () 3—\$15.00 () 12—\$48.00 ()	
	LIETUVOS VALSTYBINIS HERBAS graži kambario sienos dekoracija spausdinta aliejo dažais tiesiog ant ¼ medžio 7½"x9½" Kaina \$14.95 ()	
	ELEGANTISKAI PAPUOSTOS STIKLINES (herbas raudonas — vytiš permatoma) Patarnavimas Patarnavimas Patarnavimas keturiem (16 stk.) aštuoniem (32 stk.) dvylikai (48 stk.) \$14.50 () \$28.25 () \$39.50 ()	
	ALAU STIKLINES DEGTINES STIKLIUKAI (mugs) (whiskey glasses) 4—\$7.75 () 8—\$12.95 () 4—\$5.00 () 8—\$7.75 () 12—\$16.00 () 12—\$10.00 ()	
	AUTOMOBILIO ZENKLUKAI spausdinti žibantiems spalvoms ant plastikos su "Lietuva" () "Lithuania" () ir be () 1—\$2.00 () 3—\$5.00 () 10—\$10.00 ()	

New Jersey rezidentai pridėkite 6% taxą. Užsakydamas žymėkite tiesiog ant skelbimo ir jei reikalinga paaukštinę atskirai. Lietuviškai arba angliskai. Pridėkite čekį arba "money order". Persuntimo išlaidas apmoka kompanija. Palaukti reikės nuo dviejų iki trijų savaičių.

ATCO GRAPHIC ARTS

Corner Fifth and Raritan Ave., Atco, New Jersey 08004

Pavardė _____
ir _____
Adresas _____

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9550
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kinur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.00	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitymai už gautas prenumė-ratas nesumaišomi. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atzymima, iki kada skaitytojas yra užsi-mokėjęs.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesumaišyti straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbi-mų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadi-niais nuo 8:30 iki 12:00.
- Administracija dirba kas-dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadi-niais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val: pirmad., antrd. ir ketvirtad.
6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso tel. WA 6-2670
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 6 popiet.
antrd., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GE 4-2400
Val: pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1—4 ir 7—9; antrd. ir penk-
tad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PE 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir
Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — RE 5-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOE SA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrd., ketvirtad., ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 9
val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7378

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

498-4441 — LO 1-4605
Jei neatliepia, skambinti 101-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 No. Western Avenue,
6214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Vieni telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad.
ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIA 2-4150

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Iškyrus trečiadienį.
Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 98th Street
Val: pirmad., antrd., ketvirtad. ir
penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8
val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p.
trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDRIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto
iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rezid. tel. 258-2918.

Ofiso RE 4-1818, Rez. PR 8-9991

DR. J. MENSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-08 ir Campbell Ave., Kansas)
Val: pirmad., antrd., ketv. ir penkt.
Nuo 8 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

Tel. 778-6565

DR. VIDAS J. NEMICKAS

SIRDIES IR VIDAUS LIGOS
2454 W. 71 Street
Valandos pagal susitarimą

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4300 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEŠKAS

SUSIZINIJIMO AR RUSINIMO PRIEMONĖ

Kalba yra aukštesnio žmogaus dvasinio gyvenimo pasireiškimo forma, svarbiausia žmonių susizinojimo priemonė, kurios dėka žmogus bendrauja su kitu, keičiasi mintimis, nuomonėmis, patyrimais. Tokiu būdu žmonių kalba yra didžiausias žmogaus žinių aruodas ir pagrindinė žymė, kuri skiria žmogų nuo žemesnių už jį gyvių. Sakoma, kad kalba gimė tada, kai gimė pats sąmoningas žmogus. Kalba nėra išbaigtas ar užbaigtas dalykas. Ji nuolat tobulinama, gerinama, plečiama ir tokiu būdu yra ne tik tautos individualios, bet ir visuomeninio pobūdžio kūrybos didžiausias aktyviausias.

Kalba yra didžiausias tautos turtas, kuriame amžių bėgyje susikaupia didžiausi tautos dvasiniai turtai. Jų kalba yra senesnė, juo ji gilesnė, žodingesnė, idomėsnė, reikšmingesnė. Paprastai žmonės tautiškai miršta, kai jie netenka savo gimtosios kalbos. Tačiau yra kalbų, kurios išlieka net jų tautos mirus.

Lietuvių tauta gali didžiuotis, turėdama savo vieną seniausių pasaulyje kalbų, priklausančių indoeuropiečių kalbų šeimos baltiškajai grupei, artimai giminingai seniausajai sanskritų kalbai. Mūsų kalba didžiausias tautos turtas, kurio niekas negali atimti ir kurią visai lietuviai turime branginti, ją tobulindami ir perduodami iš kartos į kartą.

Tačiau negailestingi kaimynai amžių bėgyje nuolat kėsinosi į mūsų žemes. Jiems pavyko atkirsti plačius mūsų tautos pakraščius, o tuo pačiu ir ten gyvenančius lietuvius, kurie ilgai nie primė svetimą kalbą. Šiandien lietuviai tekalia apie 3 milijonai lietuvų. Tai nedidelis skaičius. Ir todėl mūsų tauta, jei nori tautiškai išlikti gyva, turi visomis išgalėmis už savo tautos kalbos tieses kovoti.

Pastaruoju metu ši kova ypatingai sunki tėvynėje ir išeivijoje. Okupuotoje Lietuvoje mūsų žmonės yra visomis priemonėmis verčiami savo kalbos atsisakyti ir vietoje jos priimti rusų kalbą. Bet ir išeivijoje lietuvių emigrantų kartos, svetimųjų tautų veikiamos, pačios vis labiau tolsta nuo savo tėvų kalbos dėl įvairių kitų priežasčių.

Aukščiausias Lietuvos okupuotų tikslas — išnaikinti nerusiškas kalbas bendrinėje Sovietų Sąjungoje. Šių tikslų sovietiniai rusai neslepia, nuolat juos iškelia, netgi dažnai džiaugiasi savo pasiekimais rusinimo srityje. Šiuo atveju mums yra įdomus Š. Rašidovo, kandidato į Sovietų komunistų partijos politinio biuro narius, rašinys, paskelbtas įvairių kraštų sovietinėje spaudoje. Okupuotoje Lietuvoje jis yra atpažindamas "Tarybinio mokytojo" Nr. 88, lapkričio 5 d., antraštelė "Tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo kalba".

Mokytojų laikraštyje šis labai ilgas rašinys atsirado ne pripuolusiai, nes Lietuvos mokyklų šiaandien yra viena didžiausių Lietuvos jaunimo rusinimo priemonių, o mokytojai turi būti rusinimo įrankiu. Apie gimtosios kalbos mokymą. Rašidovas nenužsimina.

S. Rašidovas daug vietos skiria "rusų kalbos didinimo" iškilimui. Štai keletas sakinių iš jo rašinio: "Rusų kalba — gilių ir turtingų kultūrinių tradicijų kalba; ji lygiu mastu tinka visoms žmogaus veiklos sferoms, sudėtingiausiomis mokslo mintimis ir subtiliausiais žmogaus dvasios polinkiams reikšti". Autorius čia pakartoja M. Lomonosovo žodžius: "rusų kalba turi prigimtą turtingumą, grožį ir jėgą, ir tuo būdu nėra vienai Euro-

pos kalbai nenusileidžia". Ir dar pridėda Ivano Turgenevo išsireiškimą: "Negalima netikėti, kad tokia kalba duota didžiai tautai."

Rašidovas pripažįsta, kad rusams amžių bėgyje pavyko nautinti plačius Rusijos pakraščius: "Neįkainojamą vaidmenį suvaidino rusų kalba visų nacionalinių Rusijos pakraščiu tautų kovoje prieš vietinius eksploatorius, žadino religinių prietarų pančias sukaustytas to krašto tautas... Progreso idėjų kėlėjas buvo rusų kalba". Toliau autorius džiaugiasi, kad "rusų kalba tapo visų Sovietų Sąjungos nacijų ir tautų tarpusavio bendravimo kalba. Galima nepamiršti pasakyti, kad tarybinės liaudies susidarymas, jos vienybės stiprinimas, jos žymų vaidmenį suvaidino ir vaidina rusų kalba". Rašidovas džiaugiasi, kad "nuolat didėja ne rusų tautų siekimas išmokti rusų kalbą. Mokėti rusų kalbą tapo kasdienine, organizane visų mūsų šalies piliečių reikšme".

1970 m. statistikos duomenimis Sovietų Sąjungoje buvo 242 milijonų gyventojų, iš kurių 129 milijonai, o rusų kalbą gimtąja laikė 141,6 milijonai. Tai 13 milijonų rusų pavergtų gyventojų jau buvo pilnai nutautinti ir kalbėjo rusiškai. Visoje šalyje 76 proc. gyventojų kalbėjo rusiškai. Sovietinis ūkis vis labiau tampa internacionalinis ir rusų kalba vis sparčiau tampanti "platus tarpnacionalinio bendravimo kalba". Vėl Rašidovas džiaugiasi, kad Sovietuose visi "terminai, sąvokos, kategorijos, sukurios dabartinę rusų kalbą, organizacijai ir kitas mūsų šalies tautų kalbas, kaip, beje, ir į daugelį kitų pasaulio tautų kalbas... Rusų kalba yra tų tarpusavio ryšių, tuo sąveikos įrankis, kuris remtuoja tarybinę kultūrą".

Taigi "spartus tarpnacionalinių ryšių ir bendravimo plėtojimas didina rusų kalbos reikšmę".

Š. Rašidovas griežtai smerkia tuos vakarų sovietologus, kurie rašo apie "rusų kalbos ir rusų literatūros prievartinį brukimą", tačiau čia pat, keliomis eilutėmis žemiau, jis vėl aiškina ryšiai: "Ir mes, suprantama, esame už tai, kad kiekvienas Rusijos gyventojas galėtų išmokti didžiosios rusų kalbos", nes "dėl gyvenimo ir darbo sąlygų reikia mokėti rusų kalbą". Vadinasi, jau ateina laikas, kai nemokėsi rusiškai — negausi darbo ir tuo pačiu neturėsi iš ko gyventi.

Rašidovas džiaugiasi ir tuo, kad rusų kalba plinta visame pasaulyje, ne vien tik Sovietuose. Jis pažymi, kad rusų kalba dėstoma daugiau kaip 800 pasaulio aukštųjų mokyklų ir kad 76-iose nesocialistinėse valstybėse veikia rusų kalbos būreliai. Žinoma, nutyli, kad pokario metais Lenkija, Rumunija, Albanija, Jugoslavija ir kitos komunistinės šalys atsisakė įvesti visotini rusų kalbos mokymą ir kad iš savo šalių išsiuntė atgal į Rusiją višius ne vietinius rusų kalbos mokytojus. Rašidovas dar džiaugiasi, kad pasaulyje "rusų kalbą moka per 500 milijonai žmonių", nors šis skaičius yra beveik dvigubai perdidelis. Taigi rusėjimo procesas tiek Sovietuose, tiek laisvajame pasaulyje nevyksta tokiu greitu tempu, kokio sovietiniai rusai norėtų.

Rusų kalba, žinoma, yra žmonių susizinojimo priemonė ir niekas negali drausti jos mokyvisms. Pagaliau rusiškai kalbėti reikia mokėti ir visiems sovietiniams rusų priešams. Geros valios laisvosios polinkiams reikšti". Autorius čia pakartoja M. Lomonosovo žodžius: "rusų kalba turi prigimtą turtingumą, grožį ir jėgą, ir tuo būdu nėra vienai Euro-

Sovietinis planavimas ir trūkumai

Nors visko trūksta, bet kitur esą blogiau

P. GAUCYS

Sov. Sąjunga savo pabūdas problemas sprendžia, viską pavesdama valstybės kontrolei, pradedant skersgavių spaudos kioskais ir baigiant fabrikais. Jos darbininkai pagamina daugiau pieno, išpumpuoja daugiau naftos, iškasa daugiau anglių, negu amerikiečiai. Tuo metu, kai JAV geležinkeliai bankrutuoja, Sov. Sąjunga per Sibiro dykumą tiesio naujus. Jos ūkis, antras didumų po JAV, perkeltais metais padidėjo 5 proc.

Tačiau tikrovė nepaiso statistikų. Kažka, kurią Sov. Sąjunga sumoka, kad išvengtų Vakarų pakilimo ir nuosmūgio laikotarpį, yra žema jos gaminių kokybė, jų trūkumas, darbininkų neatsakingumas ir jos ūkio nelankstumas.

Blogi gaminiai

Žinovų teigimu Sov. Sąjungos technologija ir pramonė pasižymi aukšta kokybe, kai atlieka kokį vieną gaminį, bet ta kokybė iš karto smunka, kai reikia pagaminti tūkstančiams ar milijonams vartotojų. Kaip pirmas toks pavyzdys nurodomas namų statyba. Maskvoje kasmet pristatomą 120,000 butų, t. y. daugiau, negu JAV, Prancūzijoje ar Anglijoje. Tų namų kokybė — tai kitas reikalas. Vos baigti statyti, jau atrodo nušienę. Niūrus iš lauko pusės, pilni trūkumų viduje. Duryš judubios, plytos trupė, langai retai kada tinkamai sustatyti. Lubų aukštis įvairuoja ligi 6 colių 10 pėdų plote. Tačiau krašte, kur šimtai tūkstančių šeimų metų metais laukia butų, kokybė neturi reikšmės...

Beveik visa vartojamų prekių pramonė yra žemos rūšies. Vartotojai nusiskundžia, kad nauji batai dažnai tik pusiau susiūti, spynos neužrakina, degtuos, kai tokios blogos rūšies, kad lūžta smeigiamai į tešlą. Pirkėjai vis labiau spiriasi pirkti šlamiškos rūšies prekes. Daugelis rusų atsisako pirkti skalbimo mašinas, nes jos ydingai dirba ir labai greit susidėvi. Net žandiniai sumažintomis kainomis parduosim drabužiai neperkami, nes pirkėjai juos laiko nepaprastai blogos kokybės ar išėjusiais iš mados. Jaunimas reikalauja populiarių prekių, panašių į amerikiečių "džinsus".

Tačiau tie patys fabrikai, kurie gamina ydingus motorus skalbimo mašinoms, dažnai pagamina aukštos kokybės ginklus ar elektroninius įrankius. Taip yra todėl, kad kariuomenės atstovai griežtai prižiūri tą

gamybą ir fabrikuose laiko savo kontrolierius. Jie gali atmesti visą užsakymą ir reikalauti naujai jį pagaminti, ko paprastai vartotojai negali padaryti. Tokie gaminiai, kaip raketos ar elektroninės turbos, padaromos be ydų ir aukštai vertinamos. Bet tai ne masinė gamyba, tai beveik rankų darbas.

Nėra bedarbių, bet neužtenka pragyvenimui

Oficialiai Sov. Sąjungoje nėra bedarbių. Valstybė visiem stengiasi parūpinti bet kokį darbą, nors jis ir nenaudingas. Iš tikrųjų, sov. Sąjungoje visada yra 1,3 proc. bedarbių. Nors daromos klūtytis keisti darbą, bet vis daugiau jaunų žmonių po kelių mėnesių meta darbą ir jie ieško kitoje įmonėje ar kitame mieste. Viena sunkiųjų Sov. Sąjungos problemų yra ta, kad iš jos 100 milijonų fabrikų ir įstaigų darbininkų tik labai nedidelis atidžiai ir našiai dirba.

Vienas anglų ūkio specialistas pažymi: "Sovietų darbininkai yra didžiausi pasaulyje tinginiai. Ir aš galiu drąsiai tai sakyti, nes mūsų pačių Anglijos darbininkai savo tingumų yra antrieji". Darbininkas gali būti pašalintas už apsilėidimą, menką našumą, girtavimą darbo metu, bet iš tikrųjų retai tas praktikuojama. Darbininkai gyvena menkai atlyginami ir nėra didelio paskatinimo sąžiningai dirbti. Jie nusiskundžia ir nuirzgija, kai pervargsta bedirbdami ištiesą parą paskutinėmis mėnesio dienomis, kai reikia išpildyti to mėnesio planą dėl laiku negautų reikalingų dalių iš kitų netvarkingai dirbančių fabrikų. Imonių ir statybų vedėjai dažnai turi mokėti antvalandžių, kad galėtų išpildyti mėnesio kvotą. Tam jie ima lėšas iš kitiečių reikalams skirtų sumų, skolinami darbdavienis iš būsimų mėnesių arba juodos rinkos kainomis pirkdami savo pačių gaminius, skirtus kitiems fabriams, kuriems reikia medžiagų įvykdyti jų planui. Atskirai paimti darbininkai būna lygiai geri kaip ir bet kur kitur, ypač atlikdami privačius darbus už atlyginimą, degtinę ar kitas gėrybes.

Planai ir planai

Kaip žinome, Sov. Sąjungos ūkio esmę sudaro "planai", apimantys ne tik visos valstybės ūkį, bet ir atskirų regionų kvotas. Šis nepalaužiamas no-

ras centralizuoti planavimą yra atsakingas už ūkio nerangumą ir įvairumo stoką. Jeigu yra užplanuota masinė televizorių gamyba, kaip tai įvyko prieš kelerius metus, jie gaminami ir tada, kai rinka jų perpildyta. Planavimas, atrodo, skatina Sovietų susizavėjimą milžinišku.

Dabar prie Kamos upės statomas sunkvežimių fabrikas, kainuosias 5 bil. dolerių, kuris bus didžiausias pasaulyje. Turi būti baigtas 1976 m. Anot Vakarų specialistų, jau pats jo didumas suvėlino statybą 2 metais ir tikrai, kad darbo sąlygos jame netinkamos netgi ir pagal sovietinius standartus. Rusai norėjo turėti sunkvežimių fabriką po vienu stogu gaminti visam kraštui sunkvežimius. Vakarų inžinieriai jiems sakė, kad tokio dydžio fabrike sukeltas karštis pareikalautų įrengti vėsinimo sistemą, kuri bus didesnė už patį fabriką. Visvien rusai norėjo didžiausio pasaulyje sunkvežimių fabriko. Mat, jie labai žavisi didžiuliais skaičiais, didele gamyba, nepaisydami jos reikalo ir kokybės.

Vienas didžiausių skirtumų tarp Vakarų ir Sov. Sąjungos ūkio yra jos polinkis "planais" remti kokio projekto pirmumą. Kai Vakarai labai atsivėlgia į vartotojų norus ir prie jų derinasi, Sov. Sąjungoje daugumas pastangų ir kapitalų skiriama stambiai pramonei ir ginklavimui. Vartotojų poreikiai tviskiamas atraičias dėmesys. Tad nenostabu, kad krašte visada trūksta pirmo reikalingumo prekių.

Valdžia teisinasi tuo, kad neįspildomas planas: nepastatoma gėrybės gaminančių fabrikų ir jiems statyti nepristatoma reikalingų medžiagų. Tuo tarpu Maskva žmonėms giriasi, kad jie žymiai geriau gyvena ir esą aprūpinti, negu Vakarų darbininkai, kurie kenčia nuo ten siaučiančios ūkinės krizės.

REKORDINĖ RINKLIAVA

Austrijos katalikų moterų sąjūdžio praveista rinkliava Toliųjų Rytų kraštams padėti šiais metais pasiekė rekordinę keturiolikos milijonų austrų šilingų sumą. Surinktos aukos bus panaudotos Korėjos raupuosiesiems padėti ir jų švietimui finansuoti. Rautų kaimų statybai Tailandijoje ir poliometitu sergančių vaikų gydymui bei globai Formozoje.

— Dabar turėsi gerai pailsėti, — valgant kalbėjo Janina. — Deja, man rytoj teks keltis septynią valandą, nes aštuntą jau turiu būti darbe. O tu gulėk, nors iki dvyliktos ar ilgiau. Kai atsikelsi, visko rasi šaldytuve. Ko norėsi, pasiimk ir valgyk. Aš grįšiu tik po penkių, tada gaminsimės pietus.

— Gal aš galėčiau pietus paruošti? — Rytoj dar nesivargink. Kai grįšiu, tada pasiimsimės ir pavalysimės. Jei neturėsi ką veikti, gali skaityti ar klausytis radijo. Anglų kalbos, tur būt, nemoki, tai radijas nebus įdomu, nebent muzika. — Anglų kalbą kiek supranti, bet laisvai kalbėti dar negali: trūksta žodžių ir nemoku gerai suformuluoti sakinių.

Janina, išbandžiusi su savo nauja drauge kalbėti angliškai, nudžiugo: — Kur tu išmokai? Aš stebiuosi, girdėdama taip gerai kalbant.

— Lietuvoje baigiau Prekybos institutą. Ten turėjom sustiprintą anglų kalbą. Būdamas Vokietijoje daug skaitydavau angliškų knygų.

— Tai puiku! Gausi gerą darbą. Manau, tuo reikalu ir aš galėsiu pasirūpinti. Neprašė ne du mėnesiai, ir tu jau laisvai kalbėsi angliškai.

— Bet darbo reikia tuojau ieškoti.

— Tuo reikalu nesirūpink. Į pirmą pasitaikiusį darbą aš tavęs neleisiu, o kai rasime tinkamą — galėsi eiti. Bet tai neskubu. Dabar abi mokysimės: tu man mokysi lietuvių kalbos, o aš tave — anglų. Sutarta?

— Tu lietuvių kalbą gerai moki. — Ne geriau kaip tu anglų. Esu laiminga, kad ta suknėlė pateko kaip tik tau ir per ją mes susipažinom. Visiškai tikiu, kad ta pažintimi ir mūsų susitikimu abi būsim patenkintos. — Kiek pagalvojusi Janina dar

KISSINGERIO KRITIKAI PRALAIMĖJO

Kabineto pasikeitimo pagrindinės priežastys

K. TAUTKUS

Spaudos, televizijos ir radijo tarnyba prez. Fordo kabineto staigaus pasikeitimo priežastimi laikė H. Kissingerį. Po spaudos konferencijos, įvykusios lapkričio 3 d. kurioje buvo oficialiai pranešta, kad iš gynybos sekretoriaus pareigų pasitraukė James Schlesingeris ir jo vieton nominuotas prezidentūros štabo vyriausiasis patarėjas Donald Rumsfeldas, Kissingerio "pirštų pikišimas" dar labiau sutirštėjo. Susiklostė net priešingai, nes prezidento tvirtinimai, kad Kissingeris kabineto pasikeitimui neturėjo jokios įtakos, nesilėdė priimti sprendimą, kad tai padarė prezidentas, norėdamas sustiprinti kabineto vieningumą, turėti "savo patikimus žinotus ir jam artimus žmones". Tai beveik nepaslepiamai išdavė valst. sekretoriaus vaidmenį kabineto pasikeitimuose ir asmenų parinkime.

Nesudarė tokios didelės staigmenos CIA direktoriaus William Colby pakeitimas ambasadoriumi Goerge Bush, einančiu Pekine Amerikos vyriausio politinio ryšininio pareigas. Bet ir čia matomi sekretoriaus pirštai.

Schlesingeris — detentės kritikas

Gynybos sekretoriaus pareigas Schlesingeris ėjo apie porą metų. Pasitraukti iš pareigų taip greitai negalvojo. Dirbo energingai, pareigas atliko gerai ir be visuomenės kritikos. Chicago "Daily News" Washingtono biuro vadovai Peter Lisagor ir William Eaton rašo, kad sekmadienio pasikeitimas Schlesingeriui buvo ne lauktas ir sukrečiantis. Gynybos sekretorius ir CIA direktorius Colby sekmadienio rytą (XI 2 d.) buvo pakviesti pas prez. Fordą, kuris jiems pranešė, kad jie paleidžiami iš tarnybos. Prez. Fordas jiems pažadėjo kitas pareigas vyriausybėje, bet jie to atsisakė.

Pasikalbėjimo metu Schlesingeriui buvo prezidento priminta, kad jo kritika ir nesutarimas su Kissingerio ginklavimo ir užsienio politika yra pagrindas atleisti jį iš gynybos sekretoriaus pareigų. Prie išvažiuodamas prez. Fordas į Jacksonville, Fla., pasitarimui su Egipto prez. A. Sadatu, pasikvietė D. Rumsfeldą ir jam pasiūlė gynybos sekretoriaus pareigas. CIA direktoriaus pareigas buvo numatytos ambasadoriui G. Bush, kas jau pirmadienį (XI 3 d.) buvo ir oficialiai pranešta. Schlesingeris buvo stipraus charakterio politikas. Būdamas ka-

bineto narys, gerai žinojo Kissingerio vedamos užsienio politikos klaidas, detentės nematytus padarinius ir pavojų Amerikai. Dažnai jis už tai kritikavo Kissingerį ir reikalavo stiprinti Amerikos gynybą, nemažinti gynybos reikalams biudžetą, detentės išlaikymo vardu nepataikauti ir nenuolaidžiauti Maskvai. Tas nepatiko Kissingeriui. Jis viską darė savo politikos priešais atsisakyti ir juos pakeisti priimtiniais asmenimis, kurie nedrįstų jo politikos kritikuoti.

Prez. Fordas savo valst. sekr. H. Kissingerio norus patenkino, jį atleido iš Saugumo tarybos vadovo pareigų, paliko užsienio politikos reikalams tvarkyti. Tačiau ir taryboje Kissingerio balsas yra stiprus ir įtakingas, nes Tautinės Saugumo tarybos vyriausiuoju patarėju ar pirmininku prez. Fordas paskyrė Kissingerio buvusį pavaduotį gen. lt. Brent Scowcroft.

Reakcija pasikeitimui

Jau spaudos konferencijoje išryškėjo stipri reakcija staigaus gynybos sekretoriaus James Schlesingerio pakeitimui. XI 3 d. per televiziją savo žodį pasakė demokratų partijos sen. H. Jackson (D. Wash.). "Dr. Schlesingeris yra rimtas, atsakingas ir energingas žmogus. Savo pareigas ėjo energingai, gerai ir sumaniai. Jo pašalinimas iš gynybos sekr. pareigų parodo, kad vyriausybė negali savo tarpe pakęsti rimtų kritikų, kurie suprantą skirtingai ir savo patarimais nurodo galimus pavojus Amerikos saugumui ir politikos klaidas, kenkiančias Amerikai."

Senatorius neabejodamas pasakė, kad Schlesingerio pakeitimas yra nuostolis kraštui, NATO ir santykiams su kom. Ki nija. Prez. Fordo pataikavimas Kissingeriui ir pakeitimas jo detentės kritiko kitu asmeniu yra žalingas gestas, o krašto saugumui nepageidaujamas žingsnis. Senatorius prileidžia, kad ambasadorius G. Bush lengvai bus senato patvirtintas CIA direktorium, bet D. Rumsfeldas susilauks sunkumų ir gali būti nepatvirtintas gynybos sekr. pareigoms.

Nixon'o klaidų kartojimas

Ar kabineto narių pakeitimas bus naudingas ar žalingas Amerikoj ir svetur, sunku pasakyti. Prez. Fordas yra liudininkas 1973 m. X 20 d. prez. R. Nixon'o pademonstruotu "maskradu". (Nukelta 1 pusl.)

TRYŠ TARPSNIAI

JONAS JASKAUSKAS

21

— Ar tik viena ir gyven? — Viena. Seniau gyveno buvusioji mano auklė ir pusseserė. Auklė prieš pusantų metų mirė, o pusseserė, baigusi aukštesniąją mokyklą, tolimesnėms studijoms išvažiavo į Chicago. Likau viena. Jei tau pas mane patiks — gyvensime dvi.

— Argi gali čia kam nepatikti? Tik aš bijau, kad savo buvimu nedaryčiau tau skriaudos.

— Aš jaučiau, kad, sutikdama drauge gyventi, suteiktum man daug džiaugsmo. Abi turėtumėm po atskirą miegamąjį, o visą butą naudotume bendrai, — kalbėjo Janina, aprodydama kambarius.

— Būčiau tikrai laiminga. Net negaliu tos laimės įsivaizduoti, — džiaugėsi Gražina.

— Mes turėsim pakankamai laiko apie tai pakalbėti vėliau. O dabar gal bus pravartu po kelionės apsiprausti. Aš tuo metu parengsiu vakarienę. Jauskis, lyg būtum atvažiavusi pas tikrą seserį, — pasiūlė Janina.

— Esu tikrai laiminga ir gerai jaučiuosi, — patikino Gražina ir apkabinusi naują draugę pabučiavo.

Kai Gražina išsipraususi išėjo pas Janiną, ant stalo jau garavo vakarienė. Prieš sėdant valgyti, Janina pažėmė Gražiną už rankos privedė prie didelio veidrodžio ir, žiūrėdama į abiejų atspindinius veidus, džiaugėsi.

— Kas galėtų sakyti, kad mes ne seserys? Tik tu žiūrėk, kaip mes panašios. — Abi mergaitės patenkintos šypsosi.

— Popiežius Paulius VI atskirai priėmė Vatikano religiniam darbui remti instituto pirmininką Amerikalį administratorių vyriausiojo ark. P. Marcinų.

(Bus daugiau)

Gintaro orkestras groja Hartforde, jaunimas šoka. Nuotr. A. Dziko

BOSTONO ŽINIOS

SUNKU PASIRINKTI, TAČIAU KONCERTAS BUVO GERAS

Kai tame pačiame mieste arba jo visai artimose apylinkėse tą pačią dieną ir tuo pačiu laiku vyksta keli vertingi renginiai, tada sunku pasirinkti, kur eiti. Norėtum dalyvauti visuose, bet fiziškai neįmanoma. Taip turėjome lapkričio 9 d. Bostone. Bostonė vyko Pabaltiečių koncertas, kuriame programą turėjo atlikti vargonų virtuozas Prizgintas iš New Yorko. Worcesterio turėjo kalbėti Simas Kudirka, o Brocktone vyko Šv. Kazimiero parapijos choro koncertas su solistais: Daiva Mongirdaitė-Richardson, Stasius Liepa ir Benediktas Povilavičius. Be to, čia buvo pirmą kartą atliekama "Kantata lietuviškam žodžiui", žodžiai Bernardas Brazdžionis, o muzika kompozitoriaus Julijaus Gaidelio. Programoje dar dalyvavo ir Tautinių šokių sambūris vedamas Onos Ivaškienės.

Kaip viskas vyko Worcesterio ir Pabaltiečių koncerte Bostone, nežinome. Tačiau šis Šv. Kazimiero parapijos choro koncertas Brocktone buvo geras. Mus džiugina, kad kai kitur chorai nyksta, tai Brocktone stiprėja. Jo yra du pagrindiniai varikliai: parapijos klebonas kun. Sakalis ir muz. Julius Gaidelis, kuris yra šio choro dirigentas. Pasakytina, kad ir patys choristai savo gražiu sugyvenimu prie to stiprėjimo prisideda.

KISSINGERIO KRITIKAI

(Atkelta iš 3 pusl.)

Anuo, metu Nixonas pašalino iš pareigų vyriausią Watergate kaltintoją Archibalt Cox. Nenorėdamas savo vardu pavartyti iš pareigų, Nixonas įsakė tai padaryti vyr. prokurorui Elliot L. Richardsonui. Pastarasis pavartyti nesutikė ir pats pasitraukė iš pareigų. Liko prokurorui pavaduoti jas William D. Ruckelshaus, bet ir pastarasis nesutikė Cox iš pareigų atleisti, pats pasitraukdamas iš tarnybos.

Sekmadienio maskaradą pakartojo prez. Fordas. Jis pranešė, kad iš gynybos sekr. pareigų atleidžiamas James Schlesingeris, o iš CIA direktoriaus pareigų William Colby. Taigi 1975 m. lapkričio 2 d. data bus Amerikos istorijai, kaip už valst. sekretoriaus politikos kritiką ir nepatriarimą kitiems politikos keliams pavaromas iš pareigų rimtas, sumanus, energingas patriotas, nepatriaršas savo kolegos politinei linkmei.

SKAUTAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

taip stropiai ir sėkmingai vedama draugovės darba; Kernavės tūtas didžiūojasi kiekviena gražinėte!

Pakilioje nuotaikoje sesės dar ilgokai dalinosi skambiniais dainomis ir draugiškais pašnekesiais. Ši diena visoms liks mielas prisiminimas ir paskatinimas prityrusių skautėlių eilėse siekti didesnio tobulėjimo sau ir didesnio gėrio artimui.

ALGIS MITKUS

Algis Mitkus pradėjo dėstyti Bentley kolegijoj ketvirtą kurso studentams "Public relations" ir "Marketing". Jis yra ir Lietuvių Piliečių d-jos vicepirmininkas.

VASYLIŲ KONCERTUOS NEW MEXICOJ

Izidorius ir dr. Vytenis Vasyliūnai pakviesti koncertuoti Los Alamos mieste, N. Mexico š.m. lapkričio 17 d. Ten profesorius dr. Vytenis Vasyliūnas dirba mokslinių darbų.

PARENGIMAI

Lapkričio 22 d. 1:30 val. po pietų iškilmingai Baltijos ir Žalgirio tūntų sueiga Lietuvių piliečių d-jos auditorijoj So Bostone.

Lapkričio 22 d. Sandaros salėje Brocktone Balfo skyriaus pobūvis. Lapkričio 23 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės minėjimas Liet. Piliečių d-jos.

Gruodžio 13 d. Moterų federacijos Bostono klubo narių ir jų svečių kalėdinė vakaronė.

A. A. ZOFIJA KILIULIENĖ PALADOJUS

Rugsėjo 27 d. Carney ligoninėje, Dorchester, Mass., mirė Zofija Kiliulienė, Kukolovičaitė.

Praeita pavasarį, pasijutus blogiau, buvo paguldyta toje pačioje ligoninėje ir kovo 18 d., bedarant operaciją buvo atrastas vidurių vėžys. Vėlionė buvo gimusi 1911 m. kovo 9 d. Kybartuose.

1933 m. ištėkėjo už Stepono Kiliulio ir susilaukė dviejų sūnų.

Rusams antru kartu Lietuvą užimant, 1944 m. rugpjūčio mėn. pabėgė su vyru ir dviem mažais sūnėmis pasitraukė į Vokietiją. Vokietijoje apsigyveno Eichenberge, o vėliau persikėlė į Mattenberga-Kasselį iš kur 1949 m. gegužės 11 d. su šeima atvyko į Ameriką ir apsigyveno pas savo pusseserę Dorchesteryje. Išgijus nuosavus namus juose šeimininkavo, augindama per karo audras išaugotus savo vaikus. Abu sūnūs užaugo lietuviais ir vienas iš jų Česlovas yra šiuo metu LSS Vyriausio skautininko pavaduotojas.

Abu jie seniai jau vedę, augina savo vaikus ir dirba projektavimo įstaigose — Česlovas — International Shoe Machine Corp., o Romualdas Raytheon Co. Jais a.a. Zofija ir jos vyrais Steponas Kiliulis gali tikrai didžiuotis.

Vėlionė, be vyro, dviejų sūnų, jų žmonių ir penkių anūkių, paliko dar seserį Akseniją Vyšniauskienę — Argentinoje, brolius Stasį ir Vladą Lietuvoje ir pusseserę Oną Jurgelaitienę ir Marytę Zinn čia Amerikoje.

Buvo pašarvota Joseph Lubin laido tuvių namuose. Palaidota rugsėjo 30 d. iš Šv. Petro bažnyčios So Bostone. Mišias atšaukė kun. Antanas Jurgelaitis. Jam asistavo kun. Antanas Baltraišius, kun. Albinas Janiūnas ir kun. Jonas Klimas. Vargonais grojo kompoz. Julius Gaidelis. Palaidota Forest Hills kapinėse. Po laido tuvių Lietuvių Piliečių klubo užkandinėje So Bostone, buvo židiniečių skoningai suruoštos valės.

Užuojaus reikiame vėlionės vyrui Steponui Kiliuliui, jos gimėnėms ir artimiesiems. Užjaučiame Česlovą ir Romą ir drauge liudime jos netekus.

K.N.

GINA GYVYBES

Sąjūdžio Right-to-life nariai šeštadieniais eina prie centrų, kur Chicagoje vyksta negimusių žudymas, ir protestuoja prieš tai, stengdamiesi paveikti laukiančias motinas ir tas įstaigas.

Brangiam broliui

A. + A. VYTAUTUI KARAZIJAI mirus,

likusiems liūdesy reikiame giliai užuojautą broliui BALIUI, brolienei IDAI, dukterėčiai DALIAI su šeima ir skausmo prislėgtiems žmonai JADVYGAI, dukrai GRAZINAI su šeima, sūnui VYTAUTUI su žmona, pusseserėms ir pusbroliams su šeimomis bei kitiems giminėms.

Šlenų šeima

CHICAGOS ŽINIOS

BYLOS PRIEŠ GYDYTOJUS

Tuzinai bylų yra pradėta prieš Cook apskr. ligoninės gydytojus kompensacijai už gydymo klaidas. Ieškiniui vis didesni negu pusė milijono dolerių.

KALINĖ NORI VAIKŲ

Johnny Lindquist, pasodinta kalėjiman nuo 2 iki 6 m. už tokį sumušimą savo 7 m. vaiko, kad tas mirė, bus išleista gegužės mėn. Dabar ji nori, kad visi keturi vaikai 5-11 m. būtų vėl jai gražinti iš šeimos, kurioms buvo pavesta juos auklėti.

TUREJO 96 KATES

Čikagietė Ruth Ziemann, gyvenanti 7219 So. Troy, mirus motinai, pradėjo į namus rinkti kates. Pririnko jų net 96. Kai-

DOVANOS IŠ "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijoje kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų giminėms ir pažįstamiems visokioms progoms.

J. Budrys atvežė gražiai papuoštą lietuvišką lėlių, J. Vizgirda ir L. Montrimas atsuntė rankdarbių, Z. Dapkinė paliko rinkinį keramikos darbų.

Atvykite į "Draugą", 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629.

nyrėnys pasiekė mirtį, teismas DRAUGAS, trečiadienis, 1975 m. lapkričio m. 19 d.

SALPOS DEFICITAS

Baiminamasi, kad Illinois šalpos departamentas turės šiemet 117 mil. dol. deficito, padagėjus vaikų šalpai.

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

- ir -

Giesmių Žodžiai

Esame paruošę mažą, patogią knygutę, pagal kurią kiekvienas katalikas gali sekti šv. Mišų eigą be didesnio susirūpinimo. Knygą atskaito šv. Mišų dalis, kurios nuolat keičiasi. Mūsų knygutę nurodo reikalingus atsakymus šv. Mišų klausytojams.

Ši patogią knygutę kainuoja 50 centų, trys gaunamos už dolerį. Didesnį skaičių galima pirkti labai piginta kaina. Prašome kreiptis į vadovybę perkant didesnį šios knygutės skaičių.

Rašykite:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629

A. + A. KAZIMIERUI VYGANTUI mirus,

jo žmoną HERTĄ MARIJĄ, sūnus dr. MINDAUGĄ ir marčią AUSTĘ, dr. VYTAUTĄ ir marčią MARĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime.

Dr. Aldona ir dr. Vytautas Taurai
Dalia ir dr. Arvydas Taurai
Birutė ir dr. Šarūnas Taurai

A. + A. KAZIMIERUI VYGANTUI mirus,

mielą AUSTĘ ir DR. MINDAUGĄ VYGANTUS giliai užjaučiame ir kartu liudime.

Illinois Gydytojų ir Dantų Gydytojų
Pagalbinis Moterų Vienetas

Mielam Nariui

A. + A. ADOLFUI GAIGALUI mirus,

gilaus liūdesio prislėgtiems jo žmonai ANTANINAI, dukroms AUDRONEI ir AUSRAI, sūnui ADOLFUI su šeimomis ir visiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

Philadelphijos Ateitininkai

A. + A. KAZIMIERUI VYGANTUI mirus,

jo žmonai HERTAI, sūnams dr. MINDAUGUI ir dr. VYTAUTUI VYGANDAMS su šeimomis reikiame nuoširdžiai užuojautą

VANDA IR GEDIMINAS BALUKAI
IRENA IR KAZYS PIEMKAI
AUGUSTA IR VACLOVAS ŠAULIAI

Brangiam tėveliui

A. + A. KAZIMIERUI VYGANTUI mirus,

jo sūnui VYTAUTUI su šeima reikiame giliai užuojautą

Ona Kanaukienė
Aldona ir Viktoras Naudžiai

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSŲ TELEVAIZŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVAIZŲ APARATAI

PRIEŠ UŽTVINIMUS CHICAGOJE

Sanitarinis distriktas skatina armijos inžinierius, planuojančius potvynių kontrolę, atkreipti daugiau dėmesio į Chicago, kur pasitaiko užtvinių. Jau 1972 m. buvo planas praversti 120 mylių tunelių ir rezervuarų,

kas kainuotų 3.3 bil. dolerių. Dabar norima tai dar praplėsti.

VALDŽIOS MOKYKLOSE

Devyniuose Illinois mokyklų distriktuose suspendavimas negatyvų moksleivių buvo aukščiausias visose JAV-se. Illinois mokyklų superintendantas J. Cronin, prašė leidimo ištirti tuos mokyklų distriktus.

A. + A. KAZIMIERUI VYGANTUI mirus,
jo žmoną HERTĄ MARIJĄ, sūnus dr. VYTAUTĄ ir dr. MINDAUGĄ su šeimomis ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Aldona ir Kazimieras Griškai
Stasė Jakubonienė, Alicija Rūgūtė
Albina Dumbrienė, Nijolė Dumbrytė
Bernardas Zukauskas

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas Yards 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŲ
2414 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1406 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× **Lietuvių fotografų parodos**, kuri atidaroma šį penktadienį Jaunimo centre, jūry komisiją sudaro: Aleksas Urba, Jonas Dovydenas ir Algimantas Kežys.

× **LB Lemonto apylinkės valdyba**, pasiremdama JAV LB krašto valdybos nurodymais, skelbia lietuviškų laikraščių ir žurnalų platinimo vajų. Vajus pradėdamas šį šeštadienį, lapkričio 22 d., lietuviškos mokyklos patalpose, 410 McCarthy Rd. Vajaus vykdytojai yra valdybos narys Romas Krasas, jo padėjėjas Juozas Ivanauskas, Jr. Lemontiečiai kviečiami užsakyti arba pratesti dienraščio "Draugo" ir 33 kitų laikraščių bei žurnalų prenumeratas.

× **Dvasinės atgaivos paskaitos**, ruošiamos Lietuvių Katalikų mokslo akademijos Chicago šalinio valdybos, vyksta toliau. Gruodžio 7 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Jaunimo centre bus kun. V. Bagdanavičiaus, MIC, paskaita "Du Winnebago indijonų eposai — Kristaus pranašėjai".

× **Tėviškos parapijos salėje**, 6620 So. St. Louis St. Chicagoje, lapkričio 28 d. bus rodomi dokumentiniai filmai, kurių viename parodomas karinis balansas tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, antrame — komunistų pastangos nuversti šio krašto vyriausybę.

× **K. Radvilos laiško išspausdino** "Chicago Daily News" lapkričio 17 d. laidoje. Laiskė pažymima, kad Pabaltijo valstybės nepasirašė Helsinkio akto, o niekas kitas jų vardu neturi teisės kalbėti.

× **Aukų po 5 dolerius** atsiuntė: R. Vieniūnė, Elgin, J. Gudaitis, St. Louis, Mo., E. Šilbajorienė, Richmond Hill, Vincas Viltrakis, Chester, J. Pečkaitis, Chicago.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

× **Marquette Parko Lituanistinės Mokyklos Rudens Balins** įvyks lapkričio 22 d. parapijos salėje. Bus šilta vakarienė, meninė programa ir gros A. Stelmoko orkestras. Pradžia 7 val. vak. Tėveliai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti. Bilietus galima užsakyti pas Juliją Liutikienę (776-1051 arba pas Aldoną Budrienę (737-8871)). (pr.)

× **Miami Beach, Florida**, Jazbučių Motelyje, 8910 Collins Ave., Florida 33154 iki gruodžio mėn. 15 dienos žemos vasaros kainos. Skambinti vakarais (305) 865-2678. (sk.)

DŽIAUGSMINGOS METINĖS

Milijoną dolerių įnašų Lietuvių Fondas pasiekė pernai, lapkričio 19 d., lygiai prieš metus. Šiandien Lietuvių Fonde įnašų jau yra 1,084,584 dol. LF vadovybė prisiima didžiausią misiją Metinės, prašo ir toliau siųsti aukas Lietuvių Fondui adresu: 2422 West Marquette Road, Chicago, Ill. 60629. Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

SKUBIAI REIKALINGAS DUONOS KEPĖJAS

Gražioj Adirondack apylinkėse, netoli Lake George, New York. Garantuotas darbas ir geras atlyginimas. Rasykite: Tolly's Bakery, 24 Pine St., Glen Falls, New York 12081 arba skambinkit Collect (518) 793-4222, klauskit Stacy. (sk.)

× **Amerikos Lietuvių Tarybos** metinis suvažiavimas vyks šį savaitgalį — lapkričio 22 ir 23 dienomis Pick-Congress viešbutyje, Chicagos centre. Laukiama suvažiuojant atstovų ir iš kitų lietuvių kolonijų.

× **Marijos Kriachunienės** nuotrauka su tautiniais drabužiais ir nepriklausomos Lietuvos vėliava buvo atspausdinta "Chicago Tribune" sekmadienio laidos magazine. Taip pat buvo ilgas straipsnis apie Kalėdų pročiūš ir lietuviškų valgių receptus kūčioms.

× **Amerikos Lietuvių dailininkų** sąjunga lapkričio 23 d. rengia Čiurlionio minėjimą Čiurlionio II galerijoje, Inc., 8229 So. Harlem Ave. Programoje bus dail. M. Šileikio ir dail. V. Vaitiekūno paskaitos ir A. Šluto tvarkoma muzikinė dalis. Taip pat bus Čiurlionio paveikslų reprodukcijų, kurių lankytojai galės išsigyti.

× **Liucija Elminavičiūtė**, gyv. Cicero, kaip praneša Loretto ligoninės administratorė ses. M. Stephanė, yra paskirta specialaus Loretto ligoninės skyriaus paruošimo gyvenimui direktore. Ji yra dirbusi Phoenix, Ariz., ligoninėje Toledo, Ohio, universitete, o prieš tai yra dirbusi ir Loretto ligoninės laboratorijoje. Paskyrimu džiaugiasi ligoninės personalas ir ligoniniai, nes L. Elminavičiūtė savo srityje turi didelę praktiką.

× **Dr. J. Skaudys**, žinomas Omahos lietuvių darbuotojas, atsiuntė 7 dolerių auką. Ačiū.

× **Pirmyn choro ruošiamas** balius įvyks gruodžio 6 d. 7:30 val. v. Vyčių salėje, 2455 W. 47th St. Bus meninė programa, vakarienė su šampanu ir šokiai. Dėl rezervacijų prašau skambinti tel. 582-8148 Zina Pocienė. (pr.)

× **Linksmavakis III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso** remti lapkr. 27 d., ketv. 8 v. v. Jaunimo centro kavinėje. Šokiams gros Neo-Lituanų orkestras. Ruošia P.L.J.S. Ryšių centras. (pr.)

× **Linksmavakis su humoristine programa** lapkr. 28 d., penktad., 8 v. v. Jaunimo centro kavinėje. Programoj Jūratė Jakštė, Eugenijus Būtenas ir Juozas Aleksūnas. Bus maisto stalas, baras ir šokių muzika. Studentams pagigintas jėgimas. Visuomenė kviečiama. Ruošia Santara - Šviesa. (pr.)

Tik ką iš spaudos išėjo žymiausių anglų rašytojų novelių antologija.

ANGLŲ NOVELĖ

Tai pirma tokios apimties (460 pusl.) ir vertės antologija talpinanti 24 rinktinės novelės, kurios pirmą kartą yra išverstos į lietuvių kalbą. Jos sužavi kiekvieną skaitytoją. Antologiją paruošė ir komentarus pridėjo Povilas Gaučys.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Kaina \$7.00. Illinois gyventojai prideda 5% mokestį.

× Elena Judaitė iš knygos

"Pėdos mirties zonoje" premijos įteikimo vakare paskaitą skaitys prof. Mečislovas Mackevičius. Trumpai kalbės Stasė Petersonienė ir laureatė E. Judaitė. Meninę dalį paruos Darius Lapinskas, dalyvaujant Laimai Rastenytei, Stasei Klelaitei ir Jonui Kelečiui. Vakari vadovaus Dalia Srugaitė-Bylaitienė. Bus ir parodėlė iš Sibiro parvežtų daiktų. Premijos įteikimo vakaras įvyks Jaunimo centre gruodžio 6 d.

× **Lietuvių televizijos** valdybos posėdis įvyko lapkričio 17 d. LTV patalpoje. Buvo svarstoma banketo ir kiti reikalai, nes televizijai išlaikyti reikalinga parama.

× **"Pelkių žiburėlio"** literatūrinėje valandėlėje, girdimoje per Margučio radiją tarp 2-3 v. p. p., šį ketvirtadienį, lapkričio 20 d. aktorius Stasys Pilka skaitys savo poeziją.

— **Gen. Kazys Musteikis**, Chicago, Ill., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar atsiuntė didžiulio 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Anitra Puzinienė**, Santa Mateo, Calif., dailininkė, latvių tautybės, yra nuosirdi "Draugo" skaitytoja ir rėmėja. Kiekvienais metais ji paremia savo dienraštį. Ir dabar atsiuntė didesnę auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Apolonija Valatkaitienė**, Chicago, Ill., aukėjo 10 dolerių. Labai ačiū.

× **Dr. J. Jusonis**, Santa Monica, Calif., dėkodamas už gautas korteles, atsiuntė 10 dolerių. Labai ačiū.

× **Vincas Lukoševičius** iš Grand Rapids, Mich. buvo į Chicago atvykęs. Užsukęs į "Draugą", atnaujino prenumeratą, apsiurpino kalėdinėmis sveikinimo kortelėmis ir paliko 17 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Didelėmis aukomis** skaitytojai stiprina savo dienraštį. Po 5 dolerius aukėjo: Teof. Labanauskas, Evergreen Pk., Frank Sutkus, Chicago, R. Mulokas, Northridge, Al. Daniūnienė, Dix Hills. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× **Aukų atsiuntė**: po 3 dol. J. Petraitis, A. Minkūnas, L. Bikenavičius; 2 dol. — J. Kvietys. Dėkui.

× **Šventinių sveikinimų kortelė** didesni kiekį užsiskakė kun. Alf. Petraitis. Šia proga jis atsiuntė 20 dolerių. Labai ačiū.

× **Ona Petravičiūtė**, Chicago, Ill., dėkodama už gautas korteles, aukėjo 10 dolerių. Labai ačiū.

× **Dr. Adolfas Šlečas**, gyv. Chicagoje, mokėdamas "Draugo" prenumeratą, pridėjo ir auką spaudoos palaikymui. Adolfas ir Algė Šlečiai yra nuolatiniai "Draugo" rėmėjai. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Lietuvos šaulių sąjungos** centro valdyba Detroito savo posėdyje paskyrė "Draugui" 25 dolerių auką, kurią mums atsiuntė sąjungos centro valdybos išrinktas St. Bernatavičius. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Mar. Zarlis**, Chicago, Ill., įteikė 20 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Už didelę paramą nuoširdžiai dėkojame.

× **Dr. K. Leknius**, Shelby, Mich. aukėjo 10 dolerių. Labai ačiū.

× **Juozas Kapočius**, Liet. encikl. leidėjas, atvyko į Chicago Encyclopedija Lituanica ir kitų leidinių reikalais. Kas norėtų Kalėdų dovanoms užsakyti Encyclopedija Lituanica, Lithuanians in America ar kitus Liet. enciklopedijos leidinius, gali tai padaryti tuoj susisiekti su J. Kapočiu, kuris yra apsisėjęs pas savo dukrą ir ženą P. P. Pabedinskus, tel.: 858-3837. Patogumo dėlei šiuo telefonu, bet kuriuo metu bus galima užsakyti ir bet kuriuos Liet. Enciklopedijos leidinius. (pr.)

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Placius. Medžiaga siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

ROCHESTERIO MOKINIAI RASO

Mano brolis
Mano brolis yra Danielis. Jis yra mano draugas. Mes einame į lietuviškos mokyklą.
Jonas Soroktis, 10 m.

Stalo tenisas
Man patinka lošti stalo tenisą. Vieną kartą aš laimėjau antrą vietą. Mano tėvas yra mano mokytojas.
Debora Maciulytė, 10 m.

Į Lietuvą
Aš važiuosiu į Lietuvą gegužės 29 d., su senele ir dėde. Mes aplankysime gimines Vilniuje. Bus labai linksma.
Ona Zlotkutė, 11 metų.
Sesutė

Aš turiu naują sesutę. Ji gimė penktadienį, balandžio mėn. 25 d. 1975 m. Ji yra graži mergaitė.

Danielius Soroktis.
Visi Rochesterio lit. m-las mokiniai iš "Plunksnų".

KOKI GERĄ DARBELĮ AŠ NORĖČIAU PADARYTI

Jei aš pamatyčiau vagį, pamant piniginę iš žmogaus jam nematant, aš gerai įsidėmėčiau vagį ir tuoj pasakysčiau apvogtąjam žmogui. Aš mėginčiau surasti sekti ir pranešti policijai, kur jis maciau ir kaip jis atrodo. O geriausia — norėčiau tą vagį aš pati sugauti. Aš jam pakliūčiau koją, kad jis pargriūtų, tada aš pradėčiau šaukti labai garsiai, kad policija ar daugiau žmonių ateitų. Aš paimečiau piniginę ir atiduodčiau atgal, kam tikrai priklausau.

Kristina Mickutė, 6 sk.
Los Angeles lit. m-la.

RIMA IR RAGANA

Kartą buvo tokia mergaitė, vardu Rima. Ji buvo nelabai gera, nes ji vaikus skriaudė. Niekas nenorėjo būti jos drauge, nes ji buvo tokia negera.

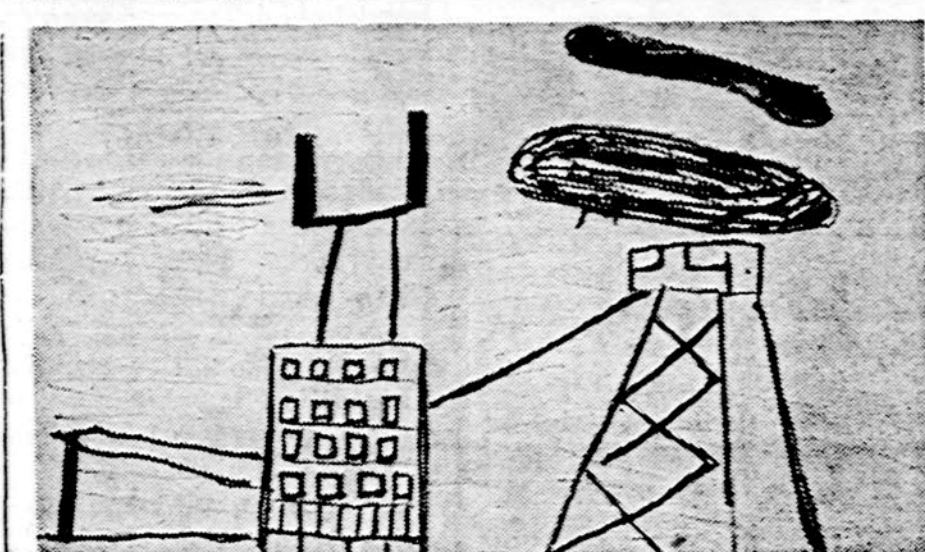
Kartą ji nuėjo pas raganą ilganoję. Ji klausė, kaip galėtų turėti draugų. Ragana sakė: "Atnešk man savo žalius batus ir pasakysiu." Rima nenorėjo atiduoti savo geriausių batų, bet ji norėjo turėti draugų.

Rima grįžo pas raganą ilganoję, jai padavė savo batus ir paklausė: "Kaip aš galėčiau turėti draugų?" Ragana sakė: "Jeigu būsi gera žmonėms, tai gal ir sutiksi. Padėk savo mamai ir tėtui, ir jie pagirs tave." Tada Rima pagalvojo ir pasakė: "Ačiū!"

Ji nuėjo ir pamatė, kad kažkas skriaudė Dainą. Ji nuėjo ir pabarė tą žmogų, padėjo Dainai

"Tėvynės Zvaigždutės" bendradarbi Danielė Ivanauskaitė iš Cicero laimėjusi II-ąją premiją lietuvių vaikų tapybos parodoje, kuri buvo surengta žurnaliuko "Eglutė" 25 metų sukaktuvėms atžymėti. Danielė buvo skirta II-ji premija iš II grupės vaikų nuo 7 iki 10 metų: "Eglutės" prenumeratą 1976 m. ir gražiai iliustruotą dail. Pauliaus Augiaus "Pupos pasaką", kurią dovanuoja rašyt. poetė Danutė Augienė Lipičiūtė.

Mano miestas. Piešė Vytautas Brazdys, Dariaus Girėno lit. m-las 2 sk. mokinis

KODĖL LAPAI KEICIA SPALVAS RUDENĮ

Rudenį lapai pasikeičia gražiausiomis raudonom, oranžinėm, geltonom ir lielijavom spalvomis. Kas žalius lapus nudažo spalvomis?

Lapai išsiskleidžia pavasarį ir auga per vasarą. Baigiantis vasarai, tarp šakos ir lapo stiebelio pasidaro kietumas kuris nepraileidžia vandens ir maisto nuo medžio iki lapo. Be vandens lapas sustoja augti ir žaluoti. Žalia spalva dingsta. Pasirodo kitos spalvos lape, kurios buvo uždengtos žalum. Kiekvieno medžio lapai turi savo atskiras spalvas. Beržo lapai pasidaro geltoni. Klevo lapai pasidaro oranžiniai ir raudoni. Rudenio spalvoti lapai daugiau neauga ir vysta. Stiprus rudens vėjai nupučia juos nuo medžio.

Piešė Rūta Tamulionytė, 6B sk., K. Donelaičio m-la

šalto, skanaus vandens. Ten yra visokių takelių, kur galima dviračiais važiuoti. Kai važiuojam taku, tai reikėjo per mažą upelį pereiti, nusiėmė batus ir basi per upelį perbridome. Man Union Pieras geriau patinka už Floridą ar Kaliforniją. Aš ten jau dešimt vasarų praleidau, ir dar dešimt praleisiu.

Algis Kupelkevičius, Marquette Parko lit. m-las mok.

BUVOME ISVAŽIAVĘ
Ši vasara nebuvo visiškai gera. Kelis kartus buvau susirgęs. Vieną savaitę svečiavaus pas tėvuką. Neturėjau ką veikti. Kitą savaitę išbuvom Viskonsine ir Mičigane. Vytas Šuopys buvo pas mus. Aš ir Vytas matėm didelę žuvį. Dar stovyklavom prie Superior ežero.

Tomas Stankevičius, Melrose Parko lit. m-la

PRIE UPELIO IR ŠALTINIO

Mano vasara buvo labai smagi. Mes buvome Union Piere visą vasarą. Tenai kiekvieną dieną ėjome maudytis. Mano draugas turi laivą. Porą kartų jis man leido paslidinėti. Kai dienos nebuvo labai šiltos ir negalėjome eiti maudytis, tai aš su draugu važiuojome labai toli dviračiais. Kai mes važiuojame, mes dažnai sustojame prie Warren Woods šaltinio, ir atsigeriam

Vida Didžbalytė, 6 sk.
K. Donelaičio lit. m-la

KOMETA

— Kas yra kometa? — paklausė kartą kaimietis kaimo mokytojo.

— Kometa — atsakė mokytojas — yra žvaigždė, nepriklausanti paprastųjų žvaigždžių eilei, neturi, taip pat, savo ypatingo kelio, netikėtai pasirodo ir niekuomet nepranašauja gero.

— A! Dabar jau suprantu... — pasakė išeidamas kaimietis. — Kai paskutinį kartą važiuavau į miestą, sutikau tokį žmogų... Kometa turėjo ant kepurės.

GALVOSČKIŲ ATSAKYMAI

I. Kai sudedant visas sumas, matot, kad išleido visus 50 centų. Jis nepametė vieno cento. Jis sudėjo atliekamas sumas, bet ne sumokėtas, todėl ir susidarė skirtumas.

Pvz. Jis už 50 centų pirko dvi piešimo knygas. Pažiūrėkit saskaitą.

Gavo 50 c.
Piešimo knyga 25 c. liko 25 c.
" " " " 25 c. " 0

Pagal berniuko matematiką, turėjo likti 25 centai, ištikrųjų nieko neliko.

III Šepetys.
IV Amazonė, Kongas. Gangas su Bramaputra, Jangtse. Amazonė daugiau kaip 6 kartus vandeninesnė už Mississippi.

V Martin Van Buren.

DVIESE GREICIAU

Vienas tėvas pirko bulvių maišą. Automobilii parsivežė namo. Iškėlęs maišą nešė į sandėliuką. Mažas sūnelis pribėgęs klausia:

— Tėveli, ar tau sunku?

— Sunku, vaikeli, — atsakė tėvelis.

Sūnelis parėmė rąstym apatinę maišo dalį. Maišą nešė dviese.

— Na, ar dabar sunku? —

paklausė sūnelis.

— Dabar lengviau, — atsakė tėvelis. Dviese kiekvienas darbas lengviau ir greičiau padaromas.

Abu nunešė maišą į sandėliuką. Nusiprausė, pavakarieniavo ir nuėjo miegoti. Sūnelis nenorėjo miego ir kalbino tėvelį.

— Sūneli, nekalkink. Aš esu labai pavargęs, noriu miego, — prašo tėvelis. — Rytoj turiu anksti keltis.

Sūnelis pagalvojo ir sako:

— Tėveli, aš ateisiu pas tave miegoti. Dviese mudu greičiau ir geriau išmiegosime.

GALVOSČKIAI

(Žiūrėkite piešinį). Pasiziūrėję į paveikslėlį visi suprastė, ką jis vaizduoja. Tai lietuvių tautodailės skulptūrėlė padaryta iš molio. Atspeakite ir man parašykite, kuriam tikslui naudojama, ką su ja daroma? Kas gerai spės, gaus 10 taškų.

II (mislė)

Penkeri maži tvartukai
Apie vieną kiemą.
Penkeri maži nyktukai
Čia gyvena žiemą.

(10 taškų)

III

Vienas karalius, jodamas rudens keliu, pastebėjo, kad jo arklys slidinėja, mat jis buvo nekaustytas. Prijojęs kalvę, karalius liepė kalviui arkį pakauti. Kai šis baigė, karalius juokdamasis pasakė: "Na, dabar galėsi nuplėsti iš manęs nors 100 aukšnių, nes aš nesuderėjau iš anksto. Kalvis jam atsakė: "Kodėl aš turėčiau iš jūsų didenybės imti 100 aukšnių? Už pasagas ir darbą aš nieko neimsiu, tiklatai prašau sumokėti man už visus, kurių suvarčiau 12, bet tokiu būdu; už pirmąją vinį — 1 skatiką, už antrąją — 3 skat., už trečiąją — 9 skat., už ketvirtąją — 27 sk. ir taip toliau, t. y. už kiekvieną sekančią vinį vis 3 kartus daugiau, — ir man šitokio atlyginimo užteks." Karalius gardžiai nusijuokė, manydamas kalvį esant apykvalių, ir liepė savo palydovui išmokėti; bet koks buvo nustebimas, kai palydovas, ilgai skaičiavęs, pranešė, kad negalys tokios sumos išmokėti, nes neturįs tiek pinigų!

Parašykite, kiek pareikalavo kalvis už arklio pakautymą.

(10 taškų)

VI

Tarp Europos ir Azijos yra jūra sūraus vandens. Iš tikrųjų yra didelis ežeras, tik vadinamas jūra. Jūrai vandenį duoda Volga ir Uralo kalnų upės. Kaip vadinasi ta jūra?

(5 taškai)

V

Kurių valstybių pavadinimai sutampa su jų sostinių pavadinimais? Kur šios valstybės yra? Už kiekvieną pavadinimą po 1 tašką.